

Smjernice u dijagnostici i liječenju najčešćih dermatозa i tumora kože

Znanstveni simpozij „Smjernice u dijagnostici i liječenju najčešćih dermatозa i tumora kože“ održan je 7. prosinca 2012. u Preporodnoj dvorani Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Kongres su organizirali Razred za medicinske znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Klinika za kožne i spolne bolesti KBC-a „Sestre milosrdnice“ i Hrvatsko dermatovenerološko društvo HLZ-a. Organizacijski odbor simpozija, prof. Mirna Šitum, predsjednica Hrvatskog dermatovenerološkog društva, i akademik Marko Pećina, tajnik Razreda za medicinske znanosti HAZU, zajedno s članovima Znanstvenog odbora, priredili su iznimno bogat i vrlo posjećen skup koji je obilovao zanimljivim predavanjima i produktivnim, žustrim raspravama.

Simpozij je imao ambiciozan cilj predstaviti aktualne smjernice za dijagnostiku i liječenje najčešćih dermatозa i tumora kože. Predavači su bili iznimni stručnjaci – ugledni akademici, članovi Razreda za medicinske znanosti HAZU, zatim većina djelatnih sveučilišnih profesora dermatovenerologije iz Hrvatske, eminentni sveučilišni profesori onkologije, interne medicine, infektologije, oralne medicine, psihologije, te profesor s Medicinskom fakultetom u Ljubljani. Na simpoziju je bilo više od 150 sudionika – der-

Razred za Medicinske znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Klinika za kožne i spolne bolesti KBC-a „Sestre milosrdnice“ i Hrvatsko dermatovenerološko društvo HLZ-a organizirali su znanstveni simpozij „Smjernice u dijagnostici i liječenju najčešćih dermatозa i tumora kože“. Iznimno bogat i posjećen skup imao je ambiciozan cilj predstaviti aktualne smjernice za dijagnostiku i liječenje najčešćih dermatозa i tumora kože kroz predavanja iznimnih stručnjaka. Na simpoziju, održanom u Preporodnoj dvorani Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, okupilo se više od 150 sudionika – dermatologa, psihijatara, psihologa i liječnika opće medicine, iz Hrvatske i inozemstva.

matologa, psihijatara, psihologa i liječnika opće medicine, iz Hrvatske i inozemstva. Kongres su podržali partneri iz brojnih farmaceutskih tvrtki koje su sudjelovale i bogatim izložbenim prostorom.

Detaljan postupnik za biopsiju kože, liječenje dermatomikoza, urtikarija, psorijaze...

Prof. dr. sc. Ivan Dobrić pripremio je detaljan postupnik za biopsiju kože, od postavljanja indikacija, odabira eflorescencije, tehnike biopsije, temeljnih načela dermatohistopatološke dijagnostike, sve do popratne medicinske dokumentacije. Prof. dr. sc. Mihail Skerlev prikazao je najučinkovitije dijagnostičke metode i liječenje dermatomikoza, jedne od najčešćih dermatoveneroloških bolesti. Doc. dr. sc. Liborija Lugović Mihić obradila je ekceme te skupinu kontaktnih alergijskih i nealergijskih, akutnih i kroničnih dermatitisa,

uključujući profesionalni i posebne oblike kontaktnih dermatitisa. Time je dijagnostički i terapijski pokrila široku i čestu problematiku, kako u odrasloj, tako i u dječjoj dobi.

Prof. dr. sc. Višnja Milavec Puretić pripremila je postupnik za dijagnostiku i liječenje akutnih i kroničnih urtikarija, s osvrtom na opće mjere liječenja i medikamentoznu terapiju. Prof. dr. sc. Larisa Prpić Massari opsežno je obradila atopijski dermatitis, kroničnu upalnu dermatuzu, čija je incidencija u velikom porastu, a značajno narušava kvalitetu života djece i roditelja te odraslih oboljelih.

Prof. dr. sc. Marija Kaštelan prikazala je postupnik za dijagnostiku i liječenje psorijaze, od koje u Hrvatskoj boluje 1,6% stanovništva. Ta multisistemska upalna bolest osim kože zahvaća zglobove i druge organske sustave, povezana je s većom incidencijom metaboličkog sindroma,

Akademici Wickerhauser i Pećina te prof. Dobrić na otvorenju simpozija održanom u Preporodnoj dvorani Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Prof. Mirna Šitum, predsjednica Hrvatskog dermatovenerološkog društva, tijekom predavanja o smjernicama za dijagnostiku i liječenje malignih tumora kože

Ugledni profesori Stanimirović, Marinović i Anić predsedavaju jednom od sekcija simpozija, koji je imao ambiciozan cilj predstaviti aktualne smjernice za dijagnostiku i liječenje najčešćih dermatозa i tumora kože

narušava kvalitetu života i utječe na radnu sposobnost. Prof. Kaštelan osvrnula se i na problem dijagnostike i liječenja *lichen planusa*, mukokutane bolesti nepoznate etiologije.

Prof. dr. sc. Branka Marinović pripremila je detaljne smjernice za dijagnozu i liječenje autoimunih buloznih bolesti, s posebnim osvrtom na diferencijalnu dijagnozu autoimunih buloznih dermatoz, a na temelju rezultata laboratorijskih pretraga (ELISA, DIF, IIF). Prof. Marinović govorila je i o problemu sifilisa, klasične spolno prenosive bolesti čija je incidencija u porastu posljednjih desetak godina, uz detaljan prikaz dijagnostičkih postupaka te korelaciju nalaza i stadija bolesti. Prikazane su i detaljne preporuke terapije ovisno o stadiju sifilisa.

Bolesti vezivnog tkiva, problem vaskulitisa i acne vulgaris

Prof. dr. sc. Neira Pužina Ivić obradila je opsežnu tematiku vezanu uz bolesti vezivnog tkiva (sistemska lupus eritematozus, dermatomiozitis, polimiozitis, sistemska sklerodermija, sindrom preklapanja, nediferencirana bolest vezivnog tkiva), stavljajući naglasak na laboratorijsku dijagnostiku i diferencijalnu dijagnozu, ovisno o nalazu specifičnih protutijela. Također, upoznala je nazočne s različitim klasifikacijskim kriterijima te pokazala mogućnosti liječenja, ovisno o postavljenoj dijagnozi.

O problemu vaskulitisa, skupini upalnih bolesti stijenki krvnih žila, te podjeli, smjernicama u dijagnostici i terapiji govorio je prof. dr. sc. Branimir Anić. Prof. dr. sc. Ines Brajac obradila je problematiku kronične rane, uz pregled klasifikacije, dijagnostičkih postupaka i prikaz općih i specifičnih mjera liječenja za pojedine vrste rana. Prof. dr. sc. Andreja Stanićirović obradio je vitiligo, asimptomatsku bolest koja može imati ozbiljne posljedice na kvalitetu života i psihičko zdravlje bolesnika. Iako još uvijek nije dostupna terapija kojom bi se trajno uklonila ta bolest, prof. Stanićirović prikazao je algoritam dijagnostičkih postupaka i terapije namijenjen liječnicima primarne zdravstvene zaštite te onaj

namijenjen dermatovenerolozima.

O problemu *acne vulgaris*, jednoj od najčešćih bolesti kože koja se javlja u 80% adolescenata i mlađih odraslih osoba, govorila je prof. dr. sc. Aleksandra Basta Juzbašić, koja je stavila naglasak na terapijske smjernice u liječenju. Prof. dr. sc. Igor Bartenjev obradio je bolesti vlastišta, s naglaskom na alopecije i efluvij. Akademik prof. dr. sc. Željko Reiner upoznao je nazočne s poremećajima metabolizma serumskih lipoproteina stavljajući naglasak na važnost pravovremenog prepoznavanja kožnih simptoma dislipidemija.

Prof. dr. sc. Marinka Mravak Stipetić pripremila je detaljan postupnik za diferencijalnu dijagnozu erozija u usnoj šupljini s obzirom da su erozije sluznice jedne od najčešćih oralnih lezija, imaju višestruke uzroke i obilježja su brojnih bolesti od različitog kliničkog značenja. Problematicu i važnost psihodermatologije te važnost interdisciplinarnog pristupa nazočnima je približila je doc. dr. sc. Maja Vurnek Živković, prof. psihologije. Kožne bolesti imaju značajan utjecaj na psihičko stanje bolesnika, i obrnuto; psihički faktori imaju važnu ulogu u nastanku i progresiji kožnih bolesti, iz čega proizlazi nužnost pravovremenog prepoznavanja dermatološkog bolesnika koji treba i pomoći psihologu i/ili psihijatru.

Pregled dobroćudnih i zloćudnih pigmentnih i epidermalnih tumora kože

Prof. dr. sc. Mirna Šitum pripremila je detaljan pregled dobroćudnih i zloćudnih pigmentnih i epidermalnih tumora kože, s detaljnim postupnicima za dijagnozu, diferencijalnu dijagnozu, terapijski pristup i praćenje bolesnika s rizičnim oblicima nevusa ili dijagnosticiranim melanomom. Poseban naglasak stavljen je na maligni melanom, s obzirom na njegov veliki biološki metastatski potencijal, te na epidermalne tumore kože koji su najčešći tumori u ljudi i kao takvi obuhvaćaju velik dio svakodnevne problematike u dermatološkoj praksi.

Dr. Jasmina Marić Brozić prikazala je detaljne smjernice za liječenje metastatskog melanoma, s posebnim

osvrtom na nove terapijske opcije, ipilimumab i vemurafenib. Doc. dr. sc. Romana Čeović obradila je limfome kože, njihovu klasifikaciju, dijagnostiku, stupnjevanje (*staging*) i terapiju, pritom ističući važnost multidisciplinarnog pristupa i suradnje dermatonkologa, patologa i hematologa.

O problematici HPV infekcije govorila je doc. dr. sc. Suzana Ljubojević Hadžavdić, s osvrtom na raznolikost entiteta povezanih s HPV infekcijom. Obradila je anogenitalne te ekstragenitalne mukozne i kožne bolesti. Prof. dr. sc. Višnja Škerk pripremila je postupnik za dijagnosticiranje i liječenje uretritisa i prostatitisa uzrokovanih spolno prenosivim bolestima, čestoj problematičkoj koja ne mora nužno imati izraženu kliničku simptomatologiju te zbog nepravovremenog liječenja može rezultirati raznim komplikacijama, pa i sterilitetom.

Ssimpoziju nije nedostajalo ni društvenog programa pa su se sudionici i predavači družili i nerijetko nastavljali rasprave za koje nije bilo vremena u programu i tijekom stanki za kavu i ručak.

Pacijent – liječnikova individualizirana i originalna smjernica

U svakodnevnom radu s brojnim pacijentima, stješnjeni vremenom koje mogu posvetiti svakome od njih, liječnici se suočavaju s nužnošću postavljanja radne dijagnoze, indiciranja pretraga kojima će je dokazati i propisivanja najprikladnije terapije. Stručne i znanstvene spoznaje moraju se brzo pretvarati u rješenja koja su korisna i produktivna za pacijenta. Smjernice za liječenje imaju za cilj olakšati liječnicima izbor u svakodnevnom radu, na dobrobit kako njih samih, tako i njihovih bolesnika. Zaključak simpozija je da apsolutnih smjernica nema, no skup, kao i priručnik koji je njegovim povodom tiskan, dobra su okosnica i preporuka za rad, a svaki pacijent osobno treba biti liječnikova individualizirana i originalna smjernica.

*prof. dr. sc. Mirna Šitum
Maja Kolić, dr. med.*